

Stomaprolaps

Uitstulping van de stoma

www.nwz.nl

Noordwest
Ziekenhuisgroep

Inhoud

Wat is een Stomaprolaps	3
Symptomen	4
Oorzaken	4
Risico's	4
Behandeling prolaps	5
Uw vragen	6

U krijgt deze folder van de stomaverpleegkundige omdat u last heeft van een stomaprolaps. In deze folder leest u wat een stomaprolaps is, waar u op moet letten en welke behandelingen er mogelijk zijn.

■ **Wat is een Stomaprolaps**

Bij een prolaps van de stoma komt er een gedeelte van de darm via de stomaopening naar buiten (uitstulping van de stoma). De grootte van de uitstulping verschilt per persoon en situatie. Een kleine uitstulping van ongeveer 2 tot 4 cm van het darmslijmvlies is normaal en kan meerdere keren per dag optreden. Dit wordt veroorzaakt door de voortstuwende beweging (peristaltiek) van de darm. Wanneer de darm meer dan 4 cm naar buiten komt, kan er sprake zijn van een prolaps.

In de meeste gevallen is een prolaps niet gevaarlijk. Maar wanneer het slijmvlies bekneld raakt en dusdanig gezwollen dat het niet meer terug kan worden geduwd in de buik, kan behandeling nodig zijn. Neemt u in dit geval altijd contact op met uw stomaverpleegkundige.

Er zijn 2 verschillende type stomaprolaps, de acute en de chronische.

Acute prolaps

Een acute prolaps ontstaat plotseling, bijvoorbeeld na veel lichamelijke inspanning, heftig hoesten en/of niezen en zwaar tillen.

Chronische prolaps

Een chronische prolaps ontstaat veel langzamer. De uitstulping is eerst klein, maar wordt na verloop van tijd steeds groter. Dit gebeurt vooral na lichamelijke inspanning en bij hoesten en/of niezen. Wanneer u gaat liggen zakt de darm zelf weer terug in de buik.

■ Symptomen

Bij een stomaprolaps kunt u de volgende symptomen hebben:

- meer dan 4 cm uitstulpend darmslijmvlies
- het uitstulpende darmslijmvlies is gezwollen
- het uitstulpende darmslijmvlies gaat niet vanzelf terug in de buik als u ligt
- het uitstulpende darmslijmvlies wordt donkerder van kleur
- in sommige gevallen kunnen ook pijnklachten optreden

■ Oorzaken

Bij het aanleggen van een stoma, maakt de chirurg een opening in de buikwand. Hierdoor ontstaat er automatisch een zwakke plek. Door hoesten, persen of zwaar tillen komt er druk op de buikwand te staan, waardoor een prolaps kan ontstaan.

Daarnaast zijn er ook andere factoren die een rol spelen bij het ontstaan van een prolaps:

- afwijkingen aan de buikwand: te weinig ontwikkeld en/of ontbreken van buikwand en buikspieren
- leeftijd: bij het ouder worden vermindert de kwaliteit van de buikwand en worden buikspieren slapper
- overgewicht: dit zorgt voor een hogere druk van binnenuit
- te grote opening in de buikwand of niet vastgegroeid aan de buikwand
- verhoogde buikdruk door bijvoorbeeld veel hoesten of verkeerd tillen
- harde ontlasting: wanneer de darm moeite moet doen om de ontlasting te laten passeren moet deze harder werken en wordt de darm als het ware naar buiten geduwd
- medicatiegebruik zoals corticosteroïden
- aandoeningen zoals diabetes mellitus en COPD

■ Risico's

Een prolaps is in de meeste gevallen niet gevaarlijk, maar u kunt de uitstulping wel als storend ervaren. Wanneer de prolaps groter wordt, kan het voorkomen dat de uitstulping zich niet meer vanzelf in de buik terug kan trekken.

Wanneer de prolaps heel groot wordt en ongunstig ligt, kan er een beklemming optreden.

De prolaps kan dan binnen enkele uren veel groter worden en er kan een probleem ontstaan in de doorbloeding van het darmslijmvlies. Het stoma wordt dan steeds donkerder van kleur en er kunnen pijnklachten optreden.

Het is van belang dat u dan direct contact opneemt met de stomapoli en buiten kantoortijden met de spoedeisende hulp. U vindt de contactgegevens verderop in deze folder. In het ziekenhuis probeert de arts of de stomaverpleegkundige handmatig om de darm terug te duwen in de buik. Meestal lukt dit, maar in sommige gevallen is een operatie noodzakelijk.

■ **Behandeling prolaps**

Behandeling van een prolaps kan op verschillende manieren.

Niet-operatief

Bij een niet-operatieve behandeling kunt u proberen om zelf de darm terug te laten zakken in de buik. U kunt dit als volgt doen:

Zwelling verminderen

- door het darmslijmvlies te koelen (met ijskoude gazen en/of ijsklontjes in een washandje), neemt de zwelling af
- door poedersuiker te strooien over de prolaps of neusdruppels met xylomethazoline te druppelen over de prolaps. Dit zorgt ervoor dat er vocht aan het slijmvlies wordt onttrokken waardoor de zwelling vermindert

Terugduwen

- wanneer het slijmvlies geslonken is, kunt u de darm voorzichtig terugduwen. Begin bij de top van de stoma
- wanneer dit niet lukt, neemt u dan contact op met de stomaverpleegkundige en buiten kantoortijden met de spoedeisende hulp. U vindt de contactgegevens verderop in deze folder

Materialen

- het kan nodig zijn ander stomamateriaal te gebruiken. De stomaverpleegkundige beoordeelt dit voor u en wanneer nodig kan zij dit ook voorschrijven
- om opnieuw een prolaps te voorkomen, kunt u een steunband of steunend

ondergoed dragen. De stomaverpleegkundige adviseert u hierin

Operatief

In sommige gevallen is een operatie van de stoma noodzakelijk, waarbij verschillende mogelijkheden zijn. Uw behandelend arts bespreekt met u, wat voor u de beste oplossing is:

- resectie: hierbij verwijdert de chirurg een stuk darm
- revisie: hierbij hecht de chirurg de stoma opnieuw in
- verplaatsen: hierbij verplaatst de chirurg de stoma, bijvoorbeeld naar de andere zijde van de buik
- prolapsknoop: hierbij hecht de chirurg de darm aan de buikwand vast met 2 knopen

■ Uw vragen

Neemt u voor vragen en bij problemen contact op met uw stomaverpleegkundige.

Tijdens kantooruren

Polikliniek stomazorg, maandag t/m vrijdag van 08:00 - 16:30 uur

- locatie Alkmaar, telefoon 072 - 548 2690, mail: stomapoli@nwz.nl
- locatie Den Helder, telefoon 0223 - 69 6901, mail: swd-zorg@nwz.nl

Buiten kantooruren

Bij eventuele problemen buiten kantooruren en in het weekend, kunt u contact opnemen met de spoedeisende hulp van het ziekenhuis. De centrale verbindt u door.

- locatie Alkmaar, telefoon 072 - 548 4444
- locatie Den Helder, telefoon 0223 - 696969

■ Notities

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Noordwest Ziekenhuisgroep

Postbus 501

1800 AM Alkmaar

www.nwz.nl

tel 072 - 548 4444

Colofon

Redactie chirurgie-stoma
communicatie

Druk Ricoh

Bestelnummer 306449

Op alle onderzoeken en behandelingen van Noordwest Ziekenhuisgroep zijn de algemene voorwaarden van Noordwest Ziekenhuisgroep van toepassing, zie www.nwz.nl